

ጥንሰን ወሊድን ግዳያት ምክንያብ ንዝኾና ደቂኣነሰትዮ

ኣብ ሓዳሽ ሃገር ጥንሰቲ ምዃን ወይከአ ክትጠንሰ ምፍታን፣ ብፍላይ ከአ ንዝተኸንሸበት (FGC) ጓልኣነስተይቲ፣ ኣዝዩ ዓቕልኻ ዘጽብብን ዘፍርሕን ክኸውን ይኸእል እዩ። ኣብ ኣሜሪካ ዘሎ ናይ ሕክምና ክንክን ባህሪን ልምድን ካብቲ ኣብ ሃገርኪ ዝለመድኪዮ ኣዝዩ ዝተፈልየ ክኸውን ይኸእል እዩ። ንስኺን ዕሽልኪን ጥዕናኹም ዝተሓለወ ንክኸውን እዚ ፍልፍል ምንጫ ኩነታት ጥንሰኺ ንምድህሳስ ከም መወከሲ ተጠቐምሉ። ተወሰኹቲ ሕቶታት ምስ ዝህልዉኪ ኣብ ዝኾነ እዋን ንኣኪምኪ ሕተቲ። እቶም ኣገልግሊት ሕክምና ዝህቡኺ ምሽጥራውነት ኣብ ግምት ብምእታው፣ ክብርኺ ብዝሕልው መንገዲ ክብራዊ ኣተሓሕዛ ክገብሩልኪ መሰልኪ ከምዝኾነ ኣስተውዕሉ። ንግዳያት ምክንያብ (FGC) ዝኾነ ደቂኣነሰትዮ ዝኾኑ ተወሰኹቲ መወከሲታት ንምርካብ፣ ናይ BRYCS ማሕበረሰብ ዝርርባት ተወከሲ።

ብዛዕባ FGC ከምኡድማ ወሊድ ምስ ኣኪምኪ ንክትዛረቢ ዝሕግዙኺ ማዕዳታት

- እትምቸወኪ ዝሰልጠነት ተርጓሚት ጓልኣነስተይት ክትቀርበልኪ ሕተቲ። እዚ ንዓኺ ፍሉይን ከቢድን ግዜ ከም መጠን ምዃኑ፣ ንስኺ ክትረዳድኡ እትኸእልሉ ዕድል ምርካብ ሓዊሱ ኣብ ኣሜሪካ ካብ ዝርከቡ ኩሎም መልካዓት ሕክምናዊ ክንክን ክትረኽቡዮ ዝግባኣኪ ረብሓታት ከተስተማቕሪ መሰልኪ እዩ።
- እንታይ ዓይነት ምክንያብ ተገሩልኪ ከምዝነበረ ክይትፈልጡ ትኸእሉ ኢኺ፣ እዚ ድማ ጸገም ዮብሉን። ተኸንሺብኪ ከምዝነበርኪ ንኣኪምኪ ኣፍልጥዮ ሽዑ እንታይ ዓይነት ምክንያብ ከምዝተገብረልኪ፣ ከምኡድማ ኣብ ጥንሰኺ ወይ ኣብ እዋን ሕርሲኺ ክፈጥር ዝኸእል ጽልዋ እንተሃልዩ ከረድኡኺ እዮም።
- እቲ ኣኪም FGC ብዝምልከት ናይ ጓልኣነስተይቲ ኣናቶሚ ክገልጸልኪ እንከሎ ስእልታትን ስእላዊ መግለጺታትን ክጥቀም ሕተቲዮ። እዚ ንገለ ናይ ቋንቋ ጸገማት መፍትሒ ክኸውን፣ ከምኡድማ ብዛዕባ እቶም ኣላላያት ንጹር ሓበሬታ ክህብ ይኸእል።
- ትምህርቲ ሕርሲ ተኸታተሉ። ኩሎግዜ፣ እቲ ኣብ ከባቢኺ ዝርከብ ሆስፒታል እናኸፈልኪ እትከታልዮ ንጥኑሳትን ሰብኡተንን ናይ ሕርሲ ትምህርቲ ይህብ እዩ። ኣቐዲምኪ ዝወለድኪ ዋላ እንተኾንኪ፣ ከም መጠን ሓራስ ኣብ ኣሜሪካ እንታይ ክትጽበዩ ከምዘለኪ ክትፈልጡ ይሕግዘኪ እዩ።
- እትደልዩዮ ነገር ንኣኪምኪ ብግልጺ ንገርዮ። ብዙሓት ብብልዕተን እየን ክወልዳ ዝመርጹ - ናትኪ ምርጫ እውን እዚ እንተኾይኑ ክንዲ ዝተኸእለ ንኣኪምኪ ጥንሰኺ ገና እናሃለወ ንገሪዮ። እንድሕር ዓይነት 3 FGC ተኸይዱልኪ ኔሩ ንኣኪምኪ ብዛዕባ ዲኢንፊብሊሽን (deinfibulation) ሕተቲዮ።

ንጥንሲ ዝምልከቱ ቁልፊ ቃላት

መጥባሕታዊ ሕርሲ (C-ሴክሺን): መብዛሕትኦም ጥንሲታት ርሕማዊ ሕርሲ እዮም ዘስዕቡ፣ ይኹን እምበር ገለ C-ሴክሺን ከካየድ ዘገድዱ ምክንያታት ክፍጠሩ ይኸእሉ እዮም። ከምሳሌቤኑ ድማ ህጻን ብመጥባሕታዊ ሕክምና ብኸብዲ ይውለድ። ዓይነት 3 FGC ዝተኸየደለን ደቂኣነሰትዮ ኣብ እዋን ጥንሲን ሕርሲን ንሰዓብቲ ጥዕናዊ ጸገማት ክቃልዓ ስለዝኸእሉ፣ ርሕማዊ ሕርሲ ንምምቕቻው ምስ ኣኪምኪ ብዛዕባ ዲኢንፊብሊሽን ክመኻኸሩ ኣለወን።

ባዕላዊ ምግፋሕ: እቲ ኣፍ ማህጻን ንሕርሲ ክዳለው ባዕሉ እናገፍሐ ዝመጸሉ ኩነታት። ብሴንቲሜትር ዝዕቀን ክኸውን እንከሎ፣ ሙሉእ ግፍሓቲ 10 ሴንቲሜትር እዩ።

ኢፒዱራል: ቀልብኺ ብንቕሑ ኣብ ታሕተዋይ ክፋል ሕቕኺ እትውግእዮ ጸረ-ቻንዛ መደንዝዝ ክኸውን እንከሎ ሙሉእ ቀልብኺ ግን ኣይወሰደክን፣ ብንቕሕትኺ ኢኺ ትቕጽሉ። ኢፒዱራል ምስ ተወጋእኺ ብእግርኺ ክትወሳውሲ ኣይትኸእልን።

ድፍኡታዊ ሕርሲ: ሕርሲ ባዕሉ ከመጽእ ኣብ ዘይክአለሉ ኣጋጣሚ ኣኪም ብመድሓኒት፣ ናይ ሰውነትኪ ምጭብጣጥ ብምፍትሕታሕ፣ ወይድማ ንኣፍ ማህጻንኪ ብምክፋት ዘሳልጦ ዓይነት ሕርሲ እዩ። እዚ ዝኾነሎም ልሙዳት ምክንያታት ድማ ናይ ማህጻን ረኽሲ፣ እኹል ኣሚኖቲክ ፈሳሲ ዘይምህላው፣ ወይድማ ልዑል ጸቕጢ ደም እዮም።

መሕረሲትን ሃሃቢት ማዕዳ ጥንሲን: ኣብ እዋን ጥንሲ፣ ሕማም ሕርሲ፣ ሕርሲ ከምኡድማ ኣብ እዋን ድሕረ-ሕርሲ ኣገዳሲ ክንክንን ደገፍን ንምህብ ዝገለመ ናይ ጥዕና ባዕልዎ እዩ። እቲ ኣፈላላይ ሃሃቢት ማዕዳ ጥንሲ ከዋልዳ ዘይኸእላ ምዃንን እዩ።

ኣኪም ሕርሲ: ናይ ጥንሲ፣ ሕርሲ፣ ከምኡድማ ስነ-ተዋልዶ ጥዕና ሞያ ዝኾነ ኣኪም። መብዛሕትኦ ግዘ “OB” ተባሂሎም ይጽውዑ። ተወሳኺ ሕክምና ማህጻን ናይ ዝተባህለ ኣብ ስርዓተ-ምርባሕ ጓልኣነስተይቲ ዘድህብ ሕክምናዊ ክንክን ተወሳኺ ስልጠና ዝወሰደ እንተኾይኑ ከኣ “OB/GYN” ተባሂሉ እውን ክጽዋዕ ይኸእል።

ትራይምስተር: ሙሉእ ጥንሲ 40 ሰሙን ዝወሰድ ክኸውን እንከሎ “ትራይምስተርስ” ኣብ ዝበሃሉ ሰለስተ ምዕራፋት ይኸፈል። እቲ ቀዳማይ ትራይምስተር ካብ 0-12 ሰሙን ዘሎ ክኸውን እንከሎ፣ እቲ ካልኣይ ትራይምስተር ከኣካብ 13-28 ሰሙን ዘሎ እንትኸውን እቲ ሳልሳይ ትራይምስተር ድማ ካብ 29-40 ሰሙን እዩ።

ኣልትራሳውንድ: እዚ እም ኣኪምኪ ንቆልዓኺ ብዓይኑ ራኡ ኣብ ስሩዕ ከይዲ ዕቤት ከምዝርከብ ከረጋግጽ የኸእሎ። እዚ እም ካብ 18 ክሳብ 20 ሰሙን ኣብ ዘሎ እዋን ጥንሲ ዝካየዱ ክኾኑ እንከለዉ ዕላምኦም ከኣ ስሩዕ ዕቤት ጥንሲ ምክትታል፣ ኣድላዩ እንተኾይኑ ከኣ ጸታ ናይቲ ህጻን ምፍላጥ እዩ።

ጥንሰን ወሊድን ግዳያት ምክንሻብ ንዝኾና ደቂኣነሰትዮ

ሕማም ሕርሲን ሕርሲን ኣብ ኣሜሪካ

ናይ ወሊድ መደብ ምውጻእን ከምኡድማ ምርጫታትኪ ፍለጢ

- ውላድኪ ከመይን ኣበይን ክትወልዱዮ ከምትደልዩ ወስኒ። ኣንስቲ ብዙሕ ምርጫታት ኣለውን—ኣብ ሆስፒታል ከምኡድማ ኣብ ገዛ ምውላድ ክልቲኦም ጽቡቕታት ምርጫታት እዮም። ንዓኺን ንህጻንኪን ኣየኒኡ ውሑስ ከምዝኾነ ንሓኪምኪ ከተፍልጥዮ ኣለኪ።
- መሕረሰቲ ከምኡድማ ተሓለቐቲ ኣብ እዋን ወሊድ ሓገዘቲን ተሓለቐቲን ክኾና ይኸእላ እዮን።
- ኣብ እዋን ሕማም ሕርሲ ምርጫታትኪ ፈሊጺ ፍለጢ፣ ንኣብነት ቃንዛኺን ዘይተጸበኺዮም ኩነታትን ከመይ ክእለዩ ከም ትደልዩዮም።
- ኣብቲ ሆስፒታል ወይ ኣብቲ ማእከል ወሊድ ኣብ እትጸንሑሉ እዋን ዘድልዩኺ ነገራት ዝርዝርም ጽሑፍኪ ሓዘ።

ኣብ ሕማም ሕርሲ ቅድሚያ ምብጻሕኺ ኣበየናይ ሆስፒታል ክትወልዱ ከምትደልዩ ወስኒ።

- ኣብዚ መንሹር ዝተሓበሩ ዝተፈላለዩ ዓይነት ክንክናት ወጻኢ ኣሸፋፍና ብመሰረት እቲ ትካል ኢንሹራንስ ጥዕና ወይ Medicaid ክፈላለ ይኸእል - ምስ ወሃቢ ውህስና ክትዘራረቡ ይግባእ።
- ንስኺ ኣብቲ እትወልድሉ ቦታ ምስ በጻሕኪ ኣብ ስርዓቶም መታን ክትምዝገቢ ናይ መድሕን (ኢንሹራንስ) ሓበሬታኺ ሃብዮም።
- ንስኺ ኣብ እዋን ሕማም ሕርሲ ናበይ ክትከዱ ከም ዘለኪን እንታይ ክትጽበዩ ከም ዘለኪን ፈሊጥኪ መታን ክትጸንሑ ነቲ ናይ ሕርሲን ሕማም ሕርሲ ክፍሊ ክትበጽሑዮ ወይ ክትርእዩዮ ሕተቲ።
- ገለገለ ናይ ሕርሲን ሕማምን ክፍልታት ሕርሲ ተፈጥሮኣዊ ናይ ወሊድ ክፍሊታት ኣወዎም - እንድሕር ደሊኺ እዚ ንዓኺ ዝኸውን ምርጫ ብዛዕባ ምዃኑ ሕተቲ።

ኣብቲ መሕረሲ ክፍሊ መን ምሳኺ ክኸውን ከምትደልዩ ሕሰቢ።

- ኣብ ኣሜሪካ ሰብኡት ምስተን ዝሓርሳ ኣንስቶም ኣብቲ መሕረሲ ክፍሊ ክኾኑ ንቡር እዮ።
- ካብ ሰብኣይኪ ወጻኢ ካልእ ምሳኺ ክኸውን ትደልዩዮ ሰብ እንተሃልዩ ንሓኪምኪ ወይ ከኣ ንመሕረሲትኪ ንገራ። ኣብ እዋን ወሊድ ዋሃቢት ማዕዳ ጥንሲ ምሳኺ ክትከውን ምግባር ጠቓሚን ትብዓት ዝፈጥርን እዮ።

ሰውነትኪ ክጨባበጥ እንተጀሚሩም ሕማም ሕርሲ ጀሚሩኒ ኢልኪ እንድሕር ኣሚንኪ ...

- ዝኾነ ሰብ ናብ ናይ ሕርሲን ሕማም ሕርሲን ክፍሊ እቲ ሆስፒታል ከም ዝወስደኪ ግበራ - ናብ ክፍሊ ህጹጽ ረድኤት ሕክምና ግን ኣይኮነን። ካብ ሓኪምኪ ብተወሳኺ ምስ ወሃቢት ማዕዳ ጥንሲን መሕረሲትን ትሰርሑ እንተሃለኺ፣ ሕማም ሕርሲ ይመጸኪ ከም ዘሎ ከተፍልጥዮን ኣለኪ።
- ሕማም ሕርሲኺ ከይጀመረኪ እንከሎ ኣብቲ ሆስፒታል እንተበጸሑኺ፣ ሽዑኡ ክቐበላኺ እዮን።
- ሕማም ሕርሲ ምስ ጀመረኪ ኣብቲ ሆስፒታል እንተበጸሑኺ ድማ፣ መጀመርያ ነርስታት ናብቲ ናይ ቆልዓኺ ህርመት ልቢ ንምፍታሽ ዘኸእል ተቐጻጻሪ ዕሽል ናብ ክብድኺ ዘግብቓሉ፣ ማይኪ እንድሕር ፈሰሱ ዝርእዩሉ፣ ከምኡ ድማ ኣምንዮቲክ ፈሳሲ ዝምርምራሉ ክፍሊ “ትርያጅ” ክወስዳኺ እዮን። ብተወሳኺ ኣፍ ማህጻንኪ ብግቡእ እንድሕር ገፊሑ ንምርኣይ ከምኡድማ ምጭብባጣትኪ ክንደይ ሰዓት ከምዝገበረ ክልከዓ ኣፍ ማህጻንኪ ከምርምርእ እዮን።
- ሕማም ሕርሲ ገና ዘይተጀመረ እንተኾይኑ ንዝኸውን ከመልሳኺ ዝከኣለሉ ጸቢብ ዕድል ኣሎ።

እቲ ከይዲ ተጀሚሩ ክሳዕ ዝውዳእ ጥቡቕ ክትትል ክግበረልኪ እዩ

- ኣብቲ ሕክምና ምስ ኣተኺ፣ ነቶም ዘሕርሱኺ ሓኻይም ፍቓድ እትህቡሎም ብዙሓት ቅጥዲታት ክትፍርሚ ክትሕተቲ ኢኺ። ናይ ቋንቋ እንግሊዝ ትምህርትኺ ትሑት እንተኾይኑ፣ ስምምዕኺ ብቃል ክትገልጹ ክሓቱኺ ይኸእሉ እዮም፣ ይኹን እምበር ብነጻነት ተርጓሚ ክቐርበልኪ ክትሓቲ ከምኡድማ ክንዲ ድላይኪ ብዙሕ ሕቶታት ክትሓቲ መሰልኪ እዮ።
- ናብቲ ሕክምና ምስ ኣተኺ፣ ክዳንኪ ንሳቶም ብዝህቡኺ ግርምቢያል ክትቅይሪ ክሓቱኺ እዮም።
- እቲ ከይዲ ተጀሚሩ ክሳዕ ዝውዳእ ትከታተለኪ ነርስ ከምድቡልኪ እዮም።
- ኣብ ምእላይ ቃንዛ ዝሕግዘኪ መድሓኒት ክትወስዱ፣ ወይ ከኣ ኢፒዱራል ክትውግኡ ክትመርጹ ትኸእሉ ኢኺ። መድሓኒት ምውሳድ ምርጫኺ እንተዘይኮይኑ፣ ዝስመዓኪ ቃንዛ መታን ክቐለልኪ ኣብ ውሽጢ እቲ ሆስፒታል ክትወሳወሲ ወይ ከኣ ሰውነትኪ ክትሕጸቢ ወይ ከኣ ሰውነትኪ ኣብ ጋብላ ክትሕጸቢ ትኸእሉ ኢኺ።

ጥንሰን ወሊድን ግዳያት ምክንቅብ ንዝኾና ደቂኣነሰትዮ

ናይ ቅድመ-ወሊድ ክንክን

ኣብ ኣሜሪካ ኣብ እዋን ጥንሰ ናይ ባዕልኪን ዕሽልኪን ጥዕና ንምክትታል ስሩዕ ናይ ቅድመ-ወሊድ ክትትል ሕክምና ንምግባር ናብ ኣኪም ምምልላስ ንቡርን ኣገዳሲን እዩ።

- ናይ ቅድመ-ወሊድ ክትትላት ኩሉግዜ ኣብተን ክልተ ቀዳሞት ትራይምስተራት ኣብ ሕድሕድ 4-6 ሰሙን ዝግበሩ ክኾኑ እንከለዉ ኣብቲ ናይ መወዳእታ ትራይምስተር ግን ቀቀልጢፍካ ይውሰዱ።
- ኣብ ናይ ቅድመ-ወሊድ ክንክን ምብጻሓት ክትጽበዩዮም ዘለኪ ነገራት፡
 - ናይ ሕክምታ ታሪኽ ገምጋም
 - ቁመትኪ፣ ክብደትኪ፣ ጸቕጢ ደምኪ፣ ኣተነፋፍሳኺ፣ ከምኡድማ ትርግታኺ ይልካዕ
 - ናይ ደም መርመራታት
 - ናይ ሸንቲ መርመራታት
 - ነቲ ቆልዓ ንምቁጽጻር ዝግበሩ ናይ ፓፕ መርመራ (Pap exam) ከምኡድማ ናይ ጎሎ መርመራ
 - ናይ ሸከርያ፣ ኣኔምያ፣ ሃፓታይተስ B፣ ከምኡድማ ንፍዮ መረመራ
 - ናይቲ ዕሽል ስሩዕ ዕቤት፣ ህርመት ልቢ፣ ኣድላዩ እንተኾይኑ ድማ ጸታኡ ብዓይኒ ንምርእይ ሓሓሊፉ ዝግበር ኣልትራሳውንድ
 - ምስ ጥንሰኺ፣ ናይ ወሊድ መደብ ምድላው፣ ከምኡ ድማ ኣጋግባን ቅዲ መነባብሮን ዝምልከት ትምህርቲ።
- ሓኪም፣ መሕረሲት፣ ወይድማ ሃሃቢት ማዕዳ ጥንሰ ርኽቢ። ኣብ ኣሜሪካ ኣብ እዋን ጥንሰኺ ምስ ኣኪም፣ መሕረሲት፣ ወሃቢት ማዕዳ ጥንሰ፣ ወይድማ ምስ ሰለስቲኦም ክትሰርሒ መሰልኪ እዩ። ገለ መሕረሲት ቡቲ ክትሓርሲሉ እትደልዩዮ ሆስፒታል ኣቢልኪ ክትረኽብዮን ትክእሊ ኢኺ። ገለ መሕረሲት ከምኡድማ ሃሃብቲ ማዕዳ ጥንሰ ኣብ እዋን ቅድመ-ወሊድን ኣብ እዋን ሕርሲን ንዝገብራልኪ ክንክን ክክፍላኺ ይክእላ እዩን።
- ጽቡቕ ናይ ወሊድ መደብ! እንታይ ዓይነት ሕማም ሕርሲን ወሊድን ክህልወኪ ከምትደልዩ፣ እንታይ ከጋጥም ከምትደልዩ፣ ከምኡድማ እንታይ ከተወግዲ ከምትደልዩ ዝገልጽ ናይ ወሊድ መደብ ንምድላው ምስ ኣኪምኪ ብምትሕብባር ስርሒ። ውላድ ቆልዓኺ ምሳኺ ክጸንሕዶ ወይስ ናብ ነርሶሪ ክውሰድ፣ መርፍእ ክውጋእዶ ትደልዩ፣ ጡብኪ ክጠቢዶ ትደልዩ፣ ከምኡድማ ናይ ቃንዝ ምሕደራ ብዝምልከት ምርጫታትኪ ኣቕምጢ። ናይ ወሊድ መደብኪ ናይ ውልቀኺ ጉዳይ ስለዝኾነ ብኣኪምን መሕረሲትኪን ክክበር ኣለዎ።
- ዝተኸንሸብኪ እንተኾንኪ፣ ኣብ ጥንሰኺ ክውሰዱ ዝግበኡም ቀጻልቲ ስጉምቲታት ንምንጻር መታን ክጥዕም ንኣኪምኪ ብቕልጡፍ ንገርዮ።
- ጥዕናኺ ሓልዎ! ዝተመጣጠነ ትሕዝዮ ዘለዎን ካልኼም፣ ፎሊክ ኣሲድ፣ ከምኡድማ ሓጺን ዝበዝሐ ንጥዕናኺ ወሳኒ ዝኾነ ኣመጋግባ ተኸተሊ። ንኣኪምኪ ብዛዕባ ዝምከሩ ናይ ቅድመ-ወሊድ ቪታሚናት ሕተትዮ። ኣብ እዋን ረመዳን ወይ ከኣ ካልኣት ሃይማኖታዊ ባዓላት ትጸሚ እንተኾንኪ፣ ወይከኣ ኣብ እዋን ጥንሰኺ መግቢ ክትቅንሲ እንተደሊኺ፣ ከምኡ ቅድሚኻ ምግባርኪ ንኣኪምኪ ኣማኸራ። እኺል ስነ-ምግባር ዘለዎ መግቢታት እንድሕር ዘይትወስዲ ኮንኪ ንናትክን ናይ ዕሽልኪን ጥዕና ኣሉታዊ ጽልዎ ክፍጠር ይክእል እዩ።

ናይ ድሕረ-ወሊድ ክንክን

ኩሉግዜ ኣንስቲ ድሕሪ ምሕራሰን እቲ ኣኪም ኣካላዊን ኣእምሮአዊን ጥዕናኡን መታን ክግምግመን ካብ ዝወልዳ ድሕሪ 4-6ሰሙን ናይ ድሕረ-ወሊድ ክትትል ንምግባር ናብ ኣኪም ይኸዳ።

ዝተኸንሸባ ኣንስቲ ምስ ወለዳ ከም ምፍሳስ ደም፣ ሸንቲ ምእባይ፣ ከምኡድማ ረኽሲ ዝኣመሰሉ እተፈላለዩ ናይ ኣካላዊ ጥዕና ረኽቢታት ከጋጥሙዎን ይክእሉ እዮም።

ብተወሳኺ እተን ኣንስቲ ከም ቀጻሊ ዝኾነ ናይ ሕርቀት ስምዒት ወይ ቃዝኖት ወይከኣ ምስ ቆልዓኡን ፍቕሪ ምስኡን ዝኣመሰሉ ናይ ስነ-ኣእምሮ ጸገማት እውን ከጋጥሙዎን ይክእሉ። ዝኾነት ሰበይቲ ድሕሪ ወሊድ ኣካላዊን ስነ-ኣእምሮአዊን ጸገማት ከጋጥሙዎ ይክእሉ እዮም – ድጋፍ ኣሎ እዩ፣ ስለዚ ሕጂ ንኣኪምኪ ኣፍልጢ።

ኣኪምኪ ምክንቅብ ደቂ ኣንስትዮ ብዝምልከት ንደቕኺ እንታይ ከምትሓሰብለን ክሓተኪ ይክእል እዩ። ምክንቅብ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ኣሜሪካ ዘይሕጋዊ እዩ ምክንቅብ ብዙሓት ኣታዊ ናይ ጥዕና ማህሰይቲታት ስለዘሰዕቡ።

ጥንሰን ወሊድን ግዳያት ምክንቻብ ንዝኾና ደቂኣነሰትዮ

ዓይነት 3 ምክንቻብን ጥንሰን

- ዓይነት 3 ምክንቻብ፣ ወይድማ ምዕጻው ብልዕቲ ዘስዕብ ከቢድ ምክንቻብ (infibulation) ዝተገብረለን ኣንስቲ፣ ጥንሰ ንምጥናስ ከጸግመለን ይኸእል እዩ፣ ምጥናስ ዘይከእል ግን ኣይኮነን። ምጥናስ እንድሕር ይኣብዮኪ ሃልዩ፣ ንሓኪምኪ ኣማኸሪ።
- ምክንቻብ ኣብ እዋን ጥንሰን ወሊድን ጸገም ጥዕና ከስዕብ ይኸእል ከምኡድማ ብብልዕቲ ኣብ ምውላድ ዕንቅፋት ክፈጥር ይኸእል። ብተወሳኺ፣ እቲ ሓኪም ኣብ እዋን ጥንሰ ናይቲ ዕሽል ጥዕናን ዕቡትን ኣብ ምክትታል እውን ጸገም ክፈጥረል ይኸእሉ።
- ዓይነት 3 ምክንቻብ ዘለዎን ደቂኣነሰትዮ ጥንሰ እንድሕር ዳኣ በርዒኡውን እቲ ማህጸን ነቲ ዝበርዓነ ጥንሰ ብብልዕቲ ኣቢሉ ንከውጽኦ ክጸገም ስለዝኸእልን ነዚ ስዒቡ ከኣ ረኽሲ ከጋጥም ዝኸእለሉ ዕድል ሰፊሕ ስለዝኾነን ብቐጽብትን ንሓኪም ከማኸራ ኣለወን።
- ☑ ዓይነት 3 ምክንቻብ ዝተካየደላ ጓልኣነሰትዮ ምክንቻብ ብልዕቲ (Deinfibulation) ምክንቻብ ኣገዳሲ ክኸውን ስለዝኸእል ብኣጋ ምስ ሓኪማ ክትማኸር ኣለዎ።

ምብሳዕ ብልዕቲ (Deinfibulation)

ምብሳዕ ብልዕቲ፣ ወይ ከኣ “ምክንቻብ ብልዕቲ”፣ ብዓይነት 3 ምክንቻብ ምክንቻብ ተዓቢሉ ዝነበረ ብልዕቲ ቀዲድካ ምክንቻብ ማለት እዩ። ኩሉግዜ እዚ ብምክንቻብ ምክንቻብ ክስዕቡ ዝኸእሉ ከም ረኽሲ፣ ማይ ዝቐጸሩ ሕብጣት፣ ወይ ድማ ቃንዛ ኣብ እዋን ርክብ ግብረስጋ ዝኣመሰሉ ጸገማት ንምክልኻል ዝካየድ እዩ። እዚ ምብሳዕ ምውላድ ኣገዳሲ እዩ።

ብምክንቻብ ምክንቻብ ዝተሓትመ ብልዕቲ ምብሳዕ ንከሓዊ፣ ክትትል ንኸግበረሉ፣ ከምኡድማ ብብልዕቲ ናይ ምውላድ ዕድል ክብ ንምባል ግዜ መታን ክረክብ ክንዲ ዝተኸለላ ኣብ መጀመርያ እዋን እቲ ጥንሰ እንተዝግበር ይምረጽ።

ኣብ እዋን ሕማም ሕርሲ እውን ምብሳዕ ይከእል እዩ፣ ይኹን እምበር ከቢድ ነቓዕ፣ መድመይቲ፣ ከምኡድማ ብመጥባሕቲ ብኸብዲ ናይ ምውላድ ዕድል ክብ ምባል ዝኣመሰሉ ጸገማት ከጋጥሙ ተኸእሎ ኣሎ።

ኣብ ልዕሊ ኣካል ሰውነት ዝስዕቡ ጸገማት ሳሕቲ እዮም፣ ይኹን እምበር ዝተጨባበጠ ሕማም ሕርሲ ናይ ሓንጎል ማህሰይቲ፣ ሞት ዕሽል ኣብ ውሽጢ ማህጸን፣ ወይድማ ቀለልቲ ናይ ጥዕና ጸገማት ዘለዉዎ ቆልዓ ምውላድ ከስዕብ ይኸእል።

ሓኪምኪ ግቡእ ትምህርቲ ክህበኪን ሕቶታት ክትሓቲ እኹል ግዜ ክህበኪን ይግባእ። ኣብቲ መጥባሕቲ ምቕት መታን ክስመዓኪ ክንዲ ዝደለኹዮ ሕቶታት ብናጽነት ክትሓቲ ኣለኪ።

ዝተበሰዐ ብልዕቲ መሊሰካ ምሕታም

ገለገለ ኣንስቲ ድሕሪ ወሊድ ዝተበሰዐ ብልዕቲን መሊሰካ ክትሓትመለን ክሓታ ይኸእል እዩን። እዚ ብልዕቲኹ ከምቲ ቅድሚ ሕርሲ ማለት እውን ከምቲ ድሕሪ ምክንቻብ ዝነበሮ ጌርካ ክዕጸ ናይ ምግባር ኣሰራርሓ እዩ።

- ንቲ ሓድሽ ዝተኸፍተ ብልዕቲኹ ብዝምልከት እንታይ ይስመዓኪ ከም ዘሎ፣ ገለ ቃዛ ይስመዓኪ እንተሃልዩ፣ ከምኡድማ ገለ ሕቶታት እንተለዉኹ ንሓኪምኪ ኣዘራርቡዮ።
- ተወሰኸቲ ቆልዑት ክትወልዱ ድሌት ኣለኪዶ ዩብልኪን ኣብ ግምት ኣእትዎ፣ ምክንቻብ እዚ ኣብ ቀጻሊ ግዜ ብምክንቻብ ምክንቻብ ዝተሓትመ ብልዕቲ ምብሳዕ ኣገዳሲ ክገብር ስለዝኸእል።
- ☑ ኣብ መብዛሕትኣን ናይ ኣሜሪካ ግዝኣታት፣ ብልዕቲኹ መሊሰኪ ክትዕጽውዮ መሰል ኣለኪ፣ ይኹን እምበር እዚ ኣብ ልዕሊ ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድመኣን ደቂኣነሰትዮ ክፍጸም ዘይከጋወ እዩ። ሓኪምኪ መሊሰኪ ክይተዕጽውዮ እዩ ክምዕደኪ፣ ምክንቻብ ዝተፈላለዩ ናይ ጥዕና ጸገማት ክስዕቡኪ ስለዝኸእል።
- ብልዕቲኹ መሊሰኪ ክተዕጽውዮ (reinfibulation) እንተመሪጽኪ፣ እቲ መጥባሕቲ ልምዲ ብዘለዎ ሓኪም ክካየድ ኣለዎ።

ናይ ምክንቻብ ብልዕቲ መጥባሕቲ

- ልምዲ ብዘለዎ ሓኪም ክካየድ ኣለዎ።
- ቃንዛ ንምንካይ ሓፈሻዊ መደንዘዚ ኣብ ጥቕሚ ክውዕል ይኸእል እዩ።
- እቲ ሓኪም ብልዕቲኹ ናብ ዘይተኸንሸበ ቅርጺ ብልዕቲ ንምቕጥር ነቲ ብምክንቻብ ምክንቻብ ንብልዕቲኹ ዝሓተሞ በሰላ ክቐርፅ እዩ።
- ሙሉእ መብሳዕቲ ንብልዕቲኹ ክሳዕ ጭንቅራ ክኸፈት እንከሎ ክፈል መብሳዕቲ ግን ኣዕርዩ ኣይኸፍታን። ንስኹ ኣብ እዋን ጥንሰኹ እንታይ ከምትመርጺን ዝበለጸ ዝሰማመዐኪ እንታይ ከምዝኾነን ብዝምልከት ምስ ሓኪምኪ ተዘራረቡ።
- ድሕሪ እቲ መጥባሕቲ፣ ናይ ብልዕቲ ፀረ ቃንዛ መድሓኒት ክወሃበኪ እዩ። ብተወሳኺ ሓኪምና ቃንዛ ንምንካይ ኣብ ውዑይ ማይ ከፍ ኢልኪ ክትሕጸቢን ኣብ ውዑይ ማይ ክተሸኒን ከምዕደኪ ይኸእል እዩ።
- ምስ ተኸፈተልኪ እቲ ፈሳሲ መውጽኢ መንገዲ ሰፊሕን ጠንካራን ስለዝኸውን ነብስኹ ክትሕጸቢ እንከለኹን ኣብ እዋን ወርሒዊ ጽግዖትን ኣፈላላዩ ከተስተውዕልዮ ኢኹ። ብተወሳኺ ርክብ ግብረስጋ ክትገብር እንከለኹ እውን ኣፈላላዩ ክትርእዩዮ ኢኹ። ካልኣት ለውጢታት፣ ወይከኣ ዘይተጸበኹዮ ቃንዛ እንድሕር ኣጋጢሞሙኹ ንገሪ።

ናይ ምብሳዕ ብልዕቲ ኣማኸርቲ ነዘም ዝስዕቡ ከጠቓልል ኣለዎ

- ◇ ሰብኣይኪ ይርከብ (እንድሕር ምርጫኹ ኮይኑ)
- ◇ ብስእላዊ መግለጺ ዝተዓጀበ ናይ ኣካላዊ ኣናቶሚ መብርሂ።
- ◇ ምስ ምብሳዕ ብልዕቲ ዝተሓሳሰሩ ረብሓታትን ኣካላዊ ለውጢታትን ዝምልከት ትምህርቲ። እዚ ኣብ ኣሸያይና፣ ወርሓዊ ጽግዖት፣ ርክብ ግብረስጋ ዝፍጠር ለውጢ ከምኡድማ ንመልከፍቲ ናይ ምቕላዕ ዕድል ምንካይ የጠቓልል።

COMMUNITY CONVERSATIONS
Collective Voices for Improving the Care and Reducing the Risk of FGC

ብሪጂንግ ናይ መንእሰያትን ህጻውንቲን ስደተኛታት ኣልግሎታት
3211 4th St NE
Washington DC, 20017
ኢ.ሜይል: info@brycs.org
www.brycs.org

ኣብ @brycsinfo